

Inspectie Overheidsinformatie en
Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Monitor 2019-2020

Thema Archiefwet en AVG

Resultaten Monitor Overheidsinformatie 2019-2020

Beleid en samenwerking

*Maatregelen en
uitzonderingen*

*Bewaartermijnen
Vernietiging*

Knelpunten

Over de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed

Een overheid die verantwoording kan afleggen. Erfgoed beschikbaar voor iedereen. Nu en in de toekomst. Dat is onze missie.

Wij zien toe op de toegankelijkheid van overheidsinformatie en op de zorgvuldige omgang met erfgoed. Wij kijken hoe de regels in de praktijk werken.

Inhoud

1.	Inleiding	4
2.	Beleid en samenwerking	5
2.1.	Beleid	5
2.2.	Samenwerking	6
3.	Bewaartermijnen	7
3.1.	Bewaartermijnen conform Archiefwet en AVG?	7
3.2.	Bewaartermijnen voor persoonsgegevens in selectielijsten	8
3.3.	Hoe zijn de bewaartermijnen opgenomen in selectielijsten?	9
4.	Vernietiging	11
4.1.	Vernietiging op grond van de AVG	11
4.2.	Wat is vernietigd?	12
5.	Maatregelen en uitzonderingen	13
5.1.	Maatregelen om te voldoen aan AVG én Archiefwet	13
5.2.	Uitzonderingen voor archivering in het algemeen belang	14
6.	Knelpunten	16
	Bijlage	18

1. Inleiding

In 2020 heeft de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed de monitor Overheidsinformatie 2019-2020 uitgezet bij de organisaties onder haar toezicht. Naast de ministeries en dienstonderdelen zijn dit rechterlijke organisaties, Hoge Colleges van Staat, publiekrechtelijke beroepsorganisaties en publiekrechtelijke en privaatrechtelijke zelfstandige bestuursorganen (zie het [overzicht](#)¹ op de website van de Inspectie).

In de monitor Overheidsinformatie heeft de Inspectie, naast vragen over de naleving van de Archiefwet, vragen gesteld over de raakvlakken tussen de Archiefwet en de AVG, zoals de raakvlakken op het gebied van bewaartermijnen. Bij de inwerkingtreding van de AVG had de Inspectie immers zowel kansen als risico's gesignaleerd voor de naleving van de Archiefwet (zie ook het meest recente [werkprogramma 2021-2022](#)² van de Inspectie).

In totaal hebben 261 organisaties deze themavragen beantwoord. Deze publicatie bevat een weergave van de antwoorden, die door de organisaties zelf zijn gegeven. De Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed zal in een verdiepend onderzoek bepaalde resultaten verifiëren. Dit onderzoek zal in ieder geval betrekking hebben op enkele aandachtspunten die hieronder langs komen bij de onderwerpen bewaartermijnen, het anonimiseren van persoonsgegevens, voortijdige vernietiging en door organisaties gesignaleerde knelpunten.

¹ <https://www.inspectie-oe.nl/toezichtvelden/overheidsinformatie/geinspecteerde-instellingen>

² <https://www.inspectie-oe.nl/publicaties/publicatie/2021/01/18/werkprogramma-2021-2022>

2. Beleid en samenwerking

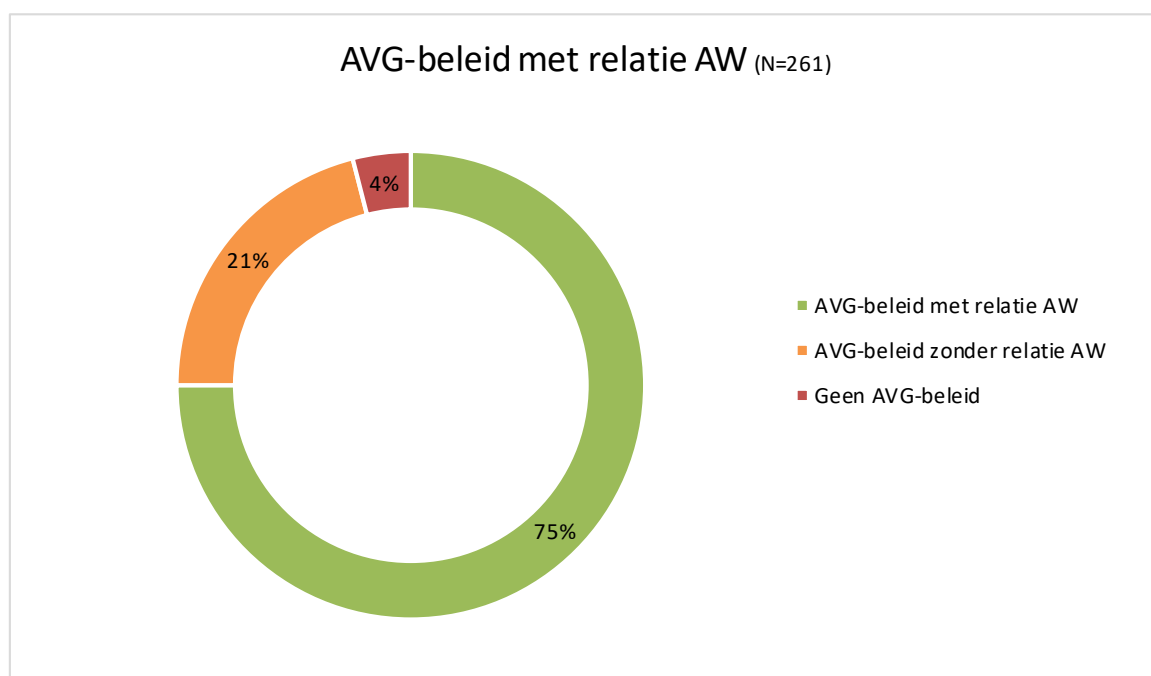
2.1. Beleid

Achtergrond

Sturing op de informatiehuishouding vindt onder meer plaats via vaststelling van beleid. Omdat Archiefwet en AVG raakvlakken vertonen, is het van belang dat organisaties vastleggen hoe ze daarmee omgaan.

Bevindingen

Drie kwart van de organisaties hebben AVG-beleid vastgesteld waarin een relatie met de Archiefwet is gelegd. Onder de organisaties die aangeven géén verband te hebben gelegd met de Archiefwet in hun AVG-beleid zijn veel relatief kleine organisaties, maar ook twee kerndepartementen.

G.1 Heeft uw organisatie beleid vastgesteld voor de bescherming van persoonsgegevens op basis van de AVG?

G.1.1 Heeft uw organisatie daarin de relatie gelegd met de Archiefwet?

2.2. Samenwerking

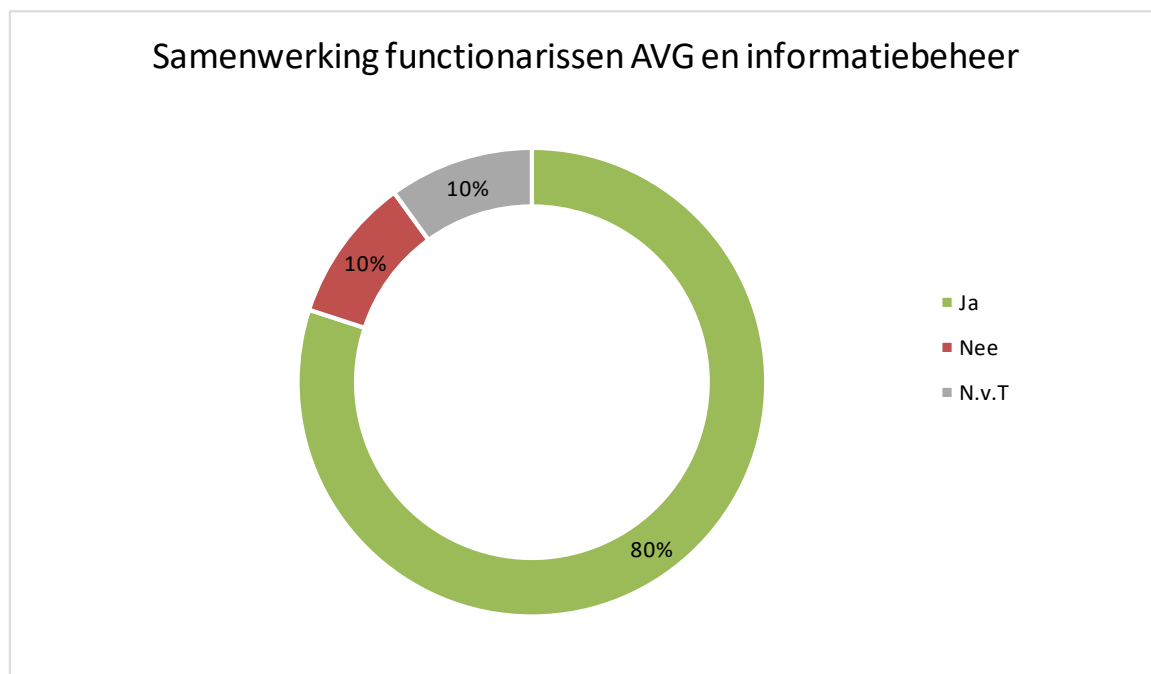
Achtergrond

Bij overheidsorganisaties werken verschillende functionarissen aan de uitvoering van de Archiefwet en de AVG. Gezien de raakvlakken tussen beide wetten is samenwerking bij de uitvoering van belang.

Bevindingen

Een overgrote meerderheid van de organisaties geeft aan dat AVG-functionarissen en functionarissen belast met informatiebeheer samenwerken voor het beheer van persoonsgegevens. Bij een minderheid is geen sprake van samenwerking.

Een aantal respondenten antwoordt dat de vraag naar deze samenwerking voor hun organisatie niet van toepassing is. Dat kan betekenen dat een organisatie geen AVG-functionarissen en/of functionarissen belast met informatiebeheer in dienst heeft, maar het antwoord kan ook een andere achtergrond hebben.

G.2 Werken de AVG functionarissen in uw organisatie en de functionarissen belast met het informatiebeheer samen voor het beheer van persoonsgegevens?

3. Bewaartermijnen

Achtergrond

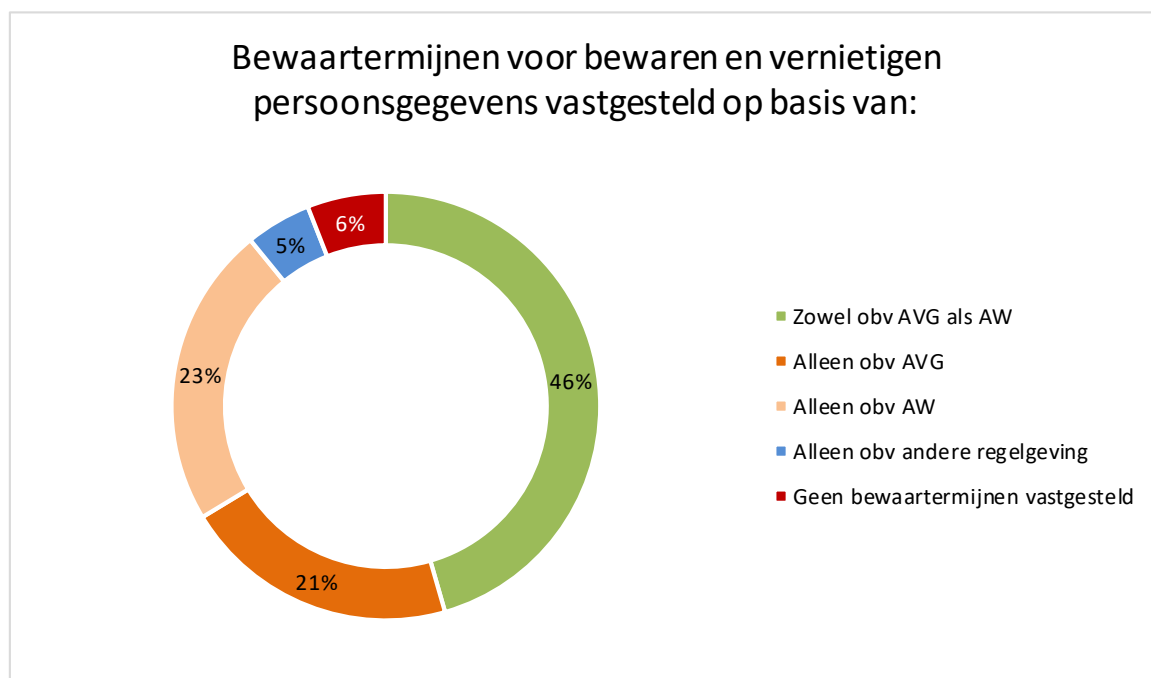
Op grond van de Archiefwet worden in selectielijsten bewaartermijnen voor overheidsinformatie vastgesteld. Deze bewaartermijnen worden vastgesteld voor *categorieën* informatie. Men kan daarbij denken aan categorieën als beleid, begrotingsuitvoering en -verantwoording, subsidieverlening etc. Persoonsgegevens zijn onderdeel van documenten, documenten onderdeel van beleidsdossiers e.d. De bewaartermijnen op grond van de Archiefwet gelden dus ook voor de persoonsgegevens binnen de categorieën informatie. Ook bij de naleving van de AVG spelen bewaartermijnen een rol.

3.1. Bewaartermijnen conform Archiefwet en AVG?

Bevindingen

Bijna alle organisaties, die de themavragen hebben ingevuld, geven aan dat zij bewaartermijnen voor persoonsgegevens hebben vastgesteld.

Ongeveer twee derde van de organisaties meldt dat deze bewaartermijnen zijn vastgesteld conform de Archiefwet. Ongeveer eenzelfde aantal organisaties meldt dat de bewaartermijnen zijn vastgesteld conform de AVG. Circa de helft van de organisaties verwijst naar beide wetten: de bewaartermijnen zijn zowel conform de Archiefwet als conform de AVG vastgesteld. Overheidsorganisaties geven dus verschillende antwoorden op de vraag of bewaartermijnen voor persoonsgegevens conform de AVG en/of de Archiefwet zijn vastgesteld.

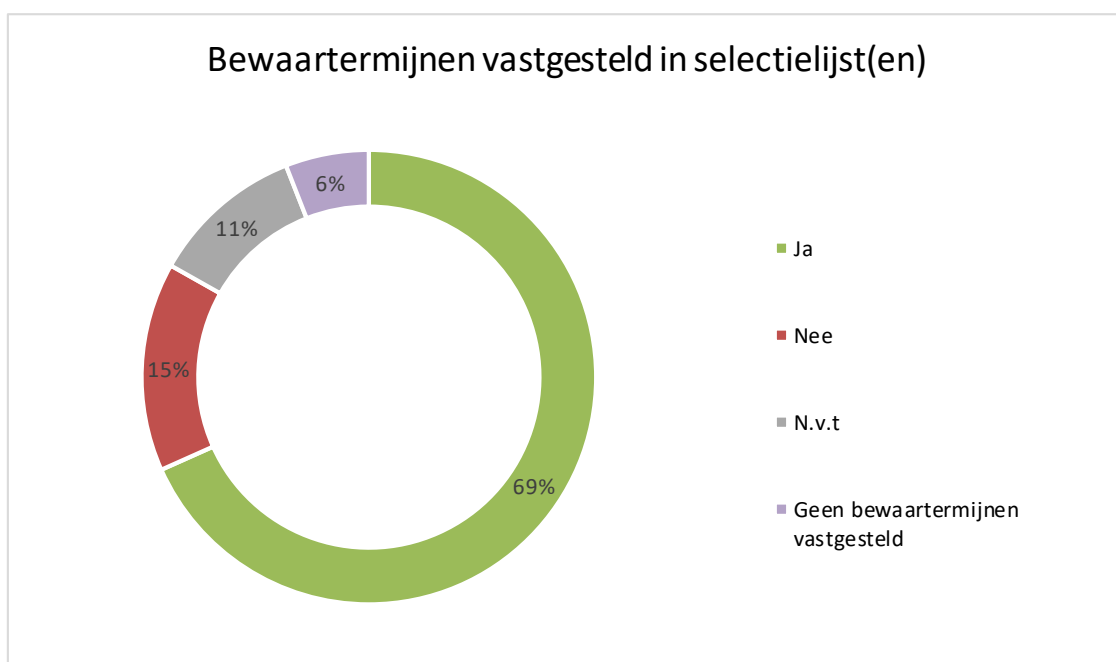
G.3 Heeft uw organisatie termijnen vastgesteld voor het bewaren en vernietigen van de verzamelde persoonsgegevens?

G.3.1 Zijn deze bewaartermijnen vastgesteld conform de AVG, de Archiefwet en/of anders

3.2. Bewaartermijnen voor persoonsgegevens in selectielijsten

Bevindingen

Ongeveer twee derde van de organisaties geeft aan dat de termijnen voor het vernietigen en bewaren van persoonsgegevens zijn vastgesteld in selectielijsten.

G.3.2 Heeft u de termijnen voor het vernietigen en bewaren van persoonsgegevens vastgesteld in de selectielijst(en) van uw organisatie?

Enkele organisaties melden dat het vaststellen van bewaartermijnen voor persoonsgegevens in selectielijsten niet van toepassing is voor ze. Het ontbreken van een vastgestelde selectielijst kan hiervoor de reden zijn. De helft van de organisaties die 'niet van toepassing' antwoordt geeft in de monitorresultaten aan geen vastgestelde selectielijst te hebben.

De organisaties, die aangeven dat ze geen bewaartermijnen voor persoonsgegevens in selectielijsten hebben vastgesteld, lichten dit toe. De meeste van deze organisaties geven aan dat hun selectielijst zal worden geactualiseerd. Een aantal organisaties geeft een variant op dit antwoord, namelijk dat de selectielijst vóór inwerkingtreding van de AVG is vastgesteld. Deze antwoorden geven de intentie weer om op termijn bewaartermijnen voor persoonsgegevens in selectielijsten op te nemen.

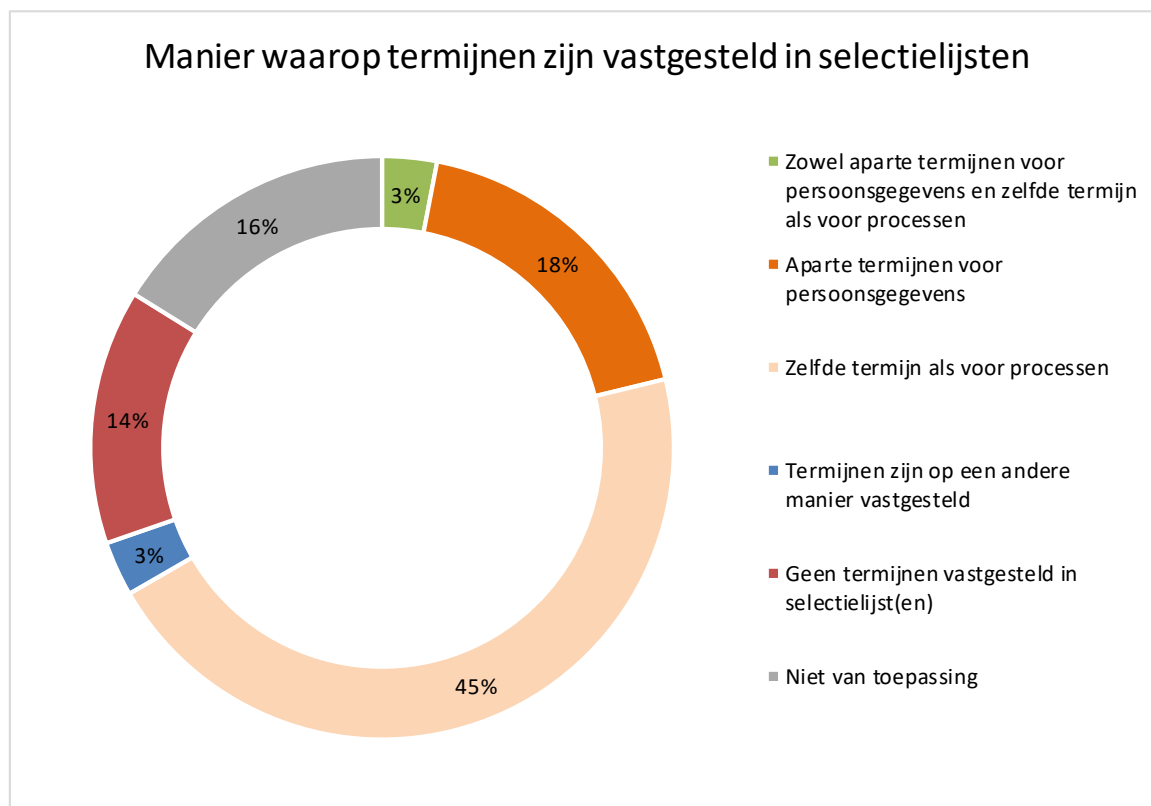
Enkele organisaties geven in de toelichting aan dat bewaartermijnen voor persoonsgegevens in het AVG-verwerkingsregister zijn opgenomen. De meesten vermelden daarbij dat de termijnen ook in de selectielijst worden opgenomen.

Een enkele keer lijkt vernietiging van persoonsgegevens buiten de selectielijst plaats te vinden. Een organisatie geeft bijvoorbeeld aan: *Voor de bijzondere persoonsgegevens die binnen dit proces worden gebruikt, is separaat in een procedure geregeld dat deze na een bepaalde tijd worden vernietigd.*

3.3. Hoe zijn de bewaartermijnen opgenomen in selectielijsten?

Bevindingen

Ongeveer de helft van de organisaties geeft aan dat voor persoonsgegevens de bewaartermijnen gelden die voor de processen als geheel zijn vastgesteld (dat wil zeggen: inclusief de daarin voorkomende persoonsgegevens). Een klein deel van de organisaties geeft aan dat er aparte termijnen voor persoonsgegevens zijn opgenomen. Enkele organisaties combineren beide antwoorden.

G. 3.2 Heeft u de termijnen voor het vernietigen en bewaren van persoonsgegevens vastgesteld in de selectielijst(en) van uw organisatie?

G. 3.3 Hoe zijn deze termijnen vastgesteld in de selectielijst(en)? - er zijn aparte termijnen voor persoonsgegevens opgenomen in de vastgestelde selectielijst(en)

G. 3.3 Hoe zijn deze termijnen vastgesteld in de selectielijst(en)? - voor persoonsgegevens gelden de bewaartermijnen die voor de processen als geheel zijn vastgesteld

G. 3.3 Hoe zijn deze termijnen vastgesteld in de selectielijst(en)? - anders

Enkele organisaties geven toelichting. Een voorbeeld: *In 2019 is gewerkt aan een nieuwe selectielijst, de conceptversies zijn besproken met privacy officers. Sommige processen met persoonsgegevens worden verder uitgesplitst zodat op informatieobjectniveau de bewaartermijn kan worden vastgesteld. Indien dit afwijkt van de bewaartermijn binnen het proces dan zal dit aanvullend op de selectielijst worden vastgesteld. Dit is dus nog een lopend proces.*

Ook hier blijkt dat selectielijsten aanpassing behoeven om termijnen voor persoonsgegevens te bevatten.

Soms geeft een organisatie aan dat de bewaartermijnen voor persoonsgegevens niet goed in de selectielijst passen. Bijvoorbeeld: *'Voor de naleving van AVG zijn aanvullend interne bewaartermijnen voor bewaren van persoonsinformatie opgesteld. De toekenning van de termijnen is gedetailleerder dan hoe het in de Selectielijst is opgenomen. Hierin vullen de aparte lijsten elkaar aan. In deze situatie blijven twee overzichten met bewaartermijnen naast elkaar bestaan.*

De Inspectie heeft organisaties gevraagd of er voor dezelfde gegevens een set bewaartermijnen op basis van de AVG bestaat en een andere set bewaartermijnen op basis van de Archiefwet. Het zou onwenselijk zijn als voor dezelfde gegevens verschillende bewaartermijnen zouden bestaan. De organisaties, die aangeven dat zij bewaartermijnen voor persoonsgegevens niet hebben opgenomen in hun selectielijst, zijn hierover bevraagd. De meeste organisaties geven aan dat zij niet verschillende bewaartermijnen hanteren voor dezelfde gegevens. Enkele organisaties geven aan dat dit wel het geval is (waaronder vier kerndepartementen).

Soms lijkt het naleven van Archiefwet én AVG dus enigszins problematisch, waar het gaat om bewaartermijnen voor persoonsgegevens. Volgens de monitorresultaten speelt dit niet bij de meerderheid, maar blijkt het alleen duidelijk in enkele gevallen.

4. Vernietiging

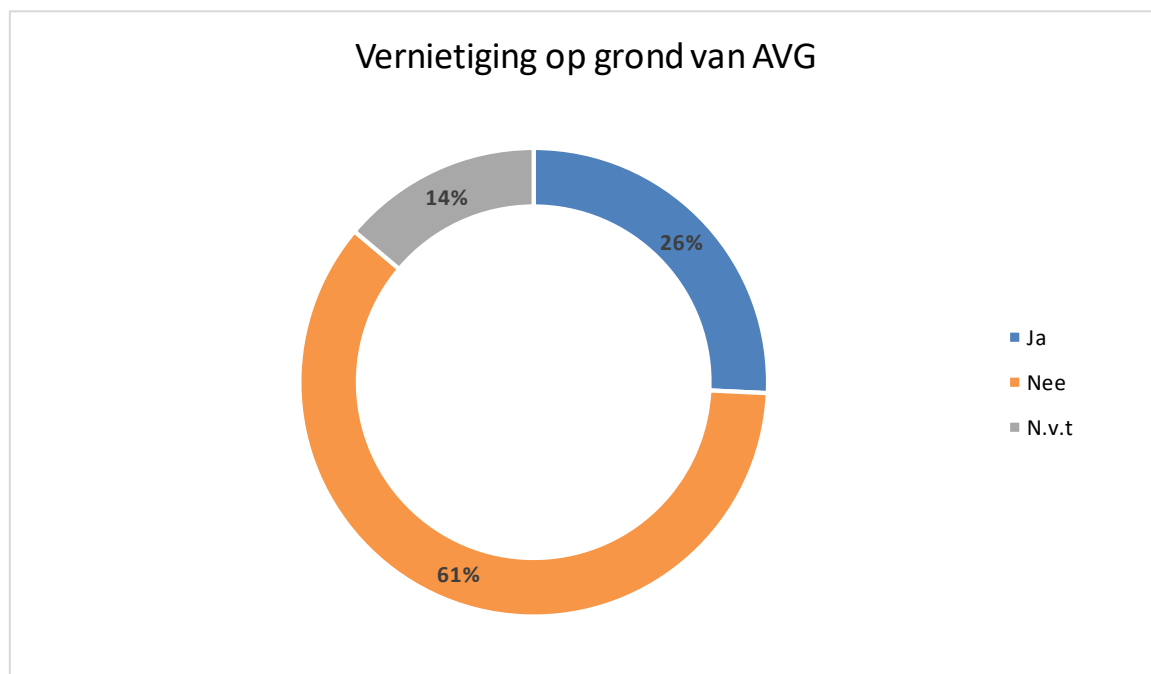
4.1. Vernietiging op grond van de AVG

Achtergrond

Vernietiging van overheidsinformatie vindt plaats aan de hand van de bewaartermijnen in vastgestelde selectielijsten. Op grond van de AVG kunnen persoonsgegevens voor vernietiging in aanmerking komen. Dit kan een positief effect hebben op de naleving van de Archiefwet. Archief kan echter ook worden vernietigd om te voldoen aan de AVG, terwijl vernietiging op grond van de Archiefwet niet aan de orde was.

Bevindingen

De meeste organisaties geven aan dat de naleving van de AVG niet heeft geleid tot vernietiging van overheidsinformatie. Een aantal organisaties heeft wel informatie vernietigd om te voldoen aan de AVG. Daarnaast is bij een aantal organisaties onbekend of ze op grond van de AVG hebben vernietigd.

G.4 Heeft uw organisatie, om te voldoen aan de AVG, archiefbescheiden vernietigd?

De organisaties die informatie hebben vernietigd op grond van de AVG hebben dit gedaan op initiatief van de organisatie zelf, of, in een aantal gevallen, op verzoek van een burger.

4.2. Wat is vernietigd?

Bevindingen

In bijna alle gevallen is informatie vernietigd die op grond van de Archiefwet voor vernietiging in aanmerking kwam (op basis van de desbetreffende selectielijst). Volgens de monitorresultaten heeft slechts één keer vernietiging van blijvend te bewaren archief plaatsgevonden.

Enkele organisaties geven aan dat zij informatie hebben vernietigd vóór de vastgestelde termijn in de selectielijst. De overige organisaties hebben de informatie vernietigd conform de in de selectielijst vastgestelde termijn.

5. Maatregelen en uitzonderingen

5.1. Maatregelen om te voldoen aan AVG én Archiefwet

Achtergrond

De Inspectie heeft gevraagd welke maatregelen organisaties hebben genomen om er voor te zorgen dat persoonsgegevens in overeenstemming met AVG én de Archiefwet kunnen worden bewaard. De Inspectie heeft een aantal vaste antwoordmogelijkheden op deze vraag geboden: het anonimiseren van persoonsgegevens, het pseudonimiseren van persoonsgegevens en het beperken van de toegang tot archiefbescheiden. Bij pseudonimisering worden gegevens niet onherroepelijk gewist, maar wordt een gepseudonimiseerde kopie van de gegevens gecreëerd voor gebruik. Bij anonimisering worden persoonsgegevens onherroepelijk verwijderd uit archieven. In [een webpublicatie uit 2019](#)³ over de samenloop tussen de Archiefwet en de AVG heeft de Inspectie aangegeven dat het van belang is om geen maatregelen te nemen die afdoen aan de waarde van overheidsinformatie, zoals de maatschappelijke waarde van archieven voor bewijsvoering en geschiedschrijving.

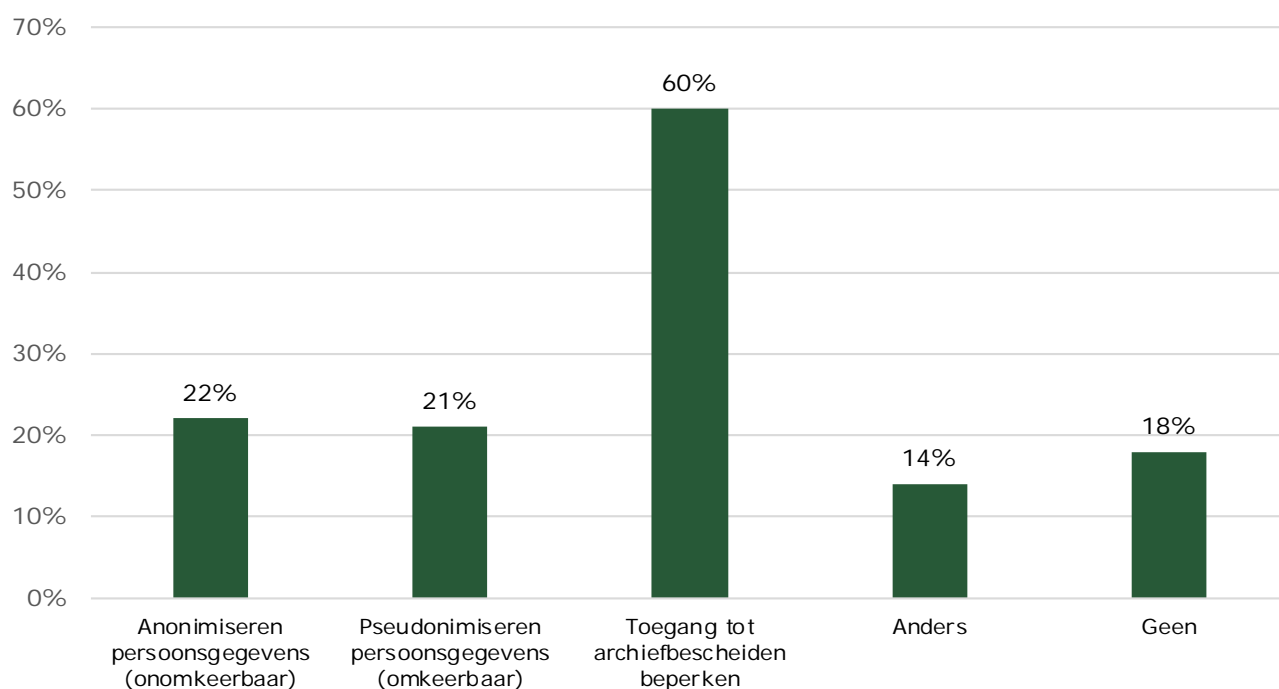
Bevindingen

Meer dan de helft van de organisaties hanteert als maatregel: het beperken van de toegang tot de informatie. Alle kerndepartementen melden dit bijvoorbeeld (al dan niet in combinatie met andere maatregelen). Een aantal organisaties pseudonimiseert persoonsgegevens. Ongeveer hetzelfde aantal organisaties anonimiseert persoonsgegevens.

Een aantal organisaties combineert maatregelen. Een organisatie meldt bijvoorbeeld deze combinatie van maatregelen: *Voor stukken die echt archiefbescheiden zijn, bewaren we ze als geheel (ongeanonimiseerd/ongepseudonimiseerd). De toegang tot de meeste van die stukken is wel beperkt (autorisaties in zaaksystemen). De uitspraken op de website zijn gepseudonimiseerd.*

³ <https://www.inspectie-oe.nl/onderwerpen/avg-en-de-archiefwet>

Maatregelen voor bewaren conform AVG én Archiefwet

G.5 Welke maatregelen heeft uw organisatie genomen om er voor te zorgen dat persoonsgegevens in overeenstemming met AVG én de Archiefwet kunnen worden bewaard?

Organisaties konden aangeven welke maatregelen van andere aard zij hebben getroffen. Een aantal organisaties meldt hier dat het treffen van maatregelen in ontwikkeling is. Een voorbeeld:

Anonimiseren gebeurt nu bij te vernietigen dossiers, omdat de huidige selectielijst niet in lijn is met de AVG ... Voor de nabije toekomst heeft ... specifieke processen laten opnemen in de nieuwe selectielijst ..., zodat informatie in overeenstemming met de privacywetgeving en archiefwetgeving worden bewaard en vernietigd.

Verder verwijzen organisaties onder meer naar de volgende maatregelen: de bewaartermijnen in de selectielijst, diverse vormen van dataminimalisatie, bewustwording en monitoring.

5.2. Uitzonderingen voor archivering in het algemeen belang

Achtergrond

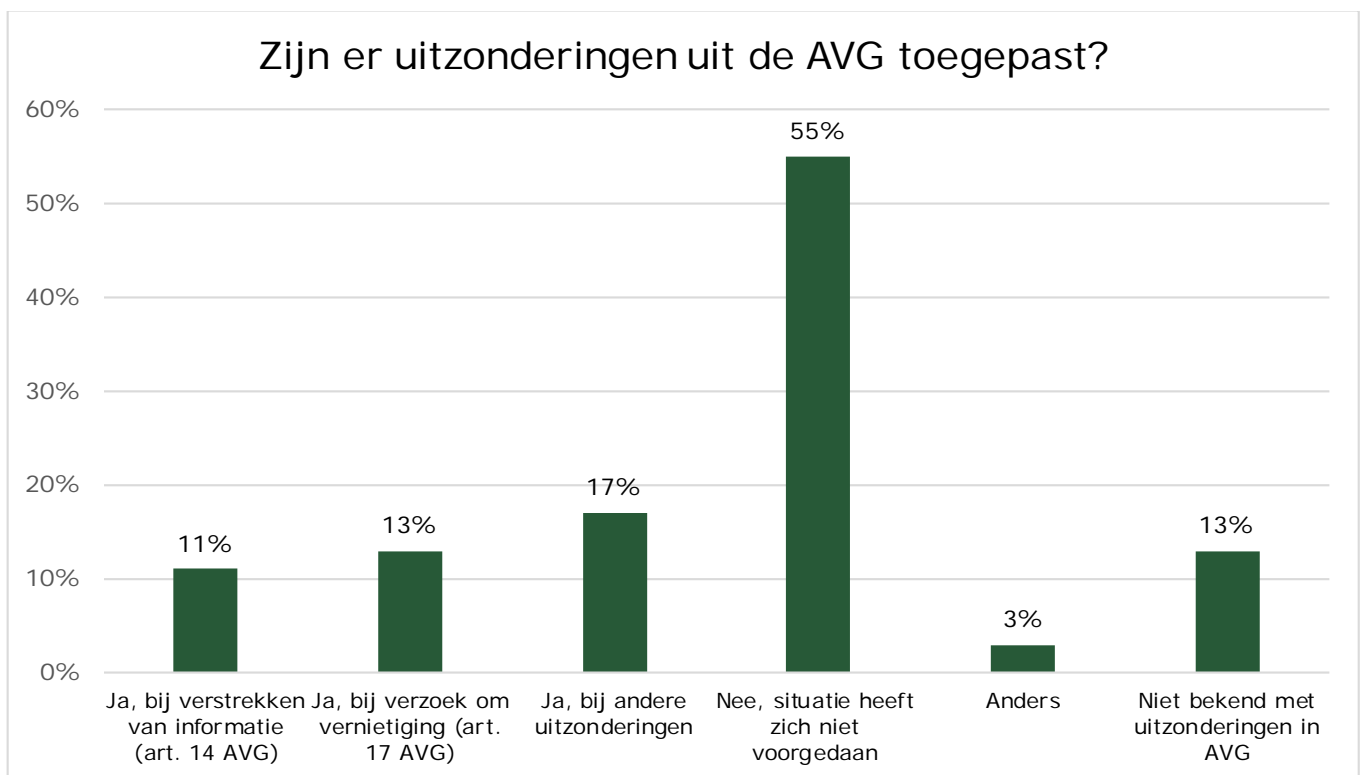
De AVG kent, ten behoeve van archivering in het algemeen belang, een aantal uitzonderingen op de bescherming van persoonsgegevens. Bijvoorbeeld: het verbod op verwerking van bijzondere persoonsgegevens is niet van toepassing wanneer de verwerking noodzakelijk is met het oog op archivering in het algemeen belang. De Inspectie heeft dit begrip toegelicht in [haar webpublicatie](#)⁴ over de samenloop tussen de Archiefwet en de AVG.

⁴ <https://www.inspectie-oe.nl/onderwerpen/avg-en-de-archiefwet>

Bevindingen

In de monitor heeft de Inspectie gevraagd of organisaties bekend zijn met de uitzonderingen ten behoeve van archivering in het algemeen belang. De meeste organisaties hebben bevestigend geantwoord.

Meer dan de helft van de organisaties heeft de uitzonderingen niet toegepast; de situatie heeft zich niet voorgedaan. De andere organisaties hebben een of meerdere uitzonderingen toegepast. De uitzonderingen die zijn toegepast zijn divers.

G. 6 Bent u bekend met de uitzonderingen die de AVG noemt ten behoeve van archivering in het algemeen belang?

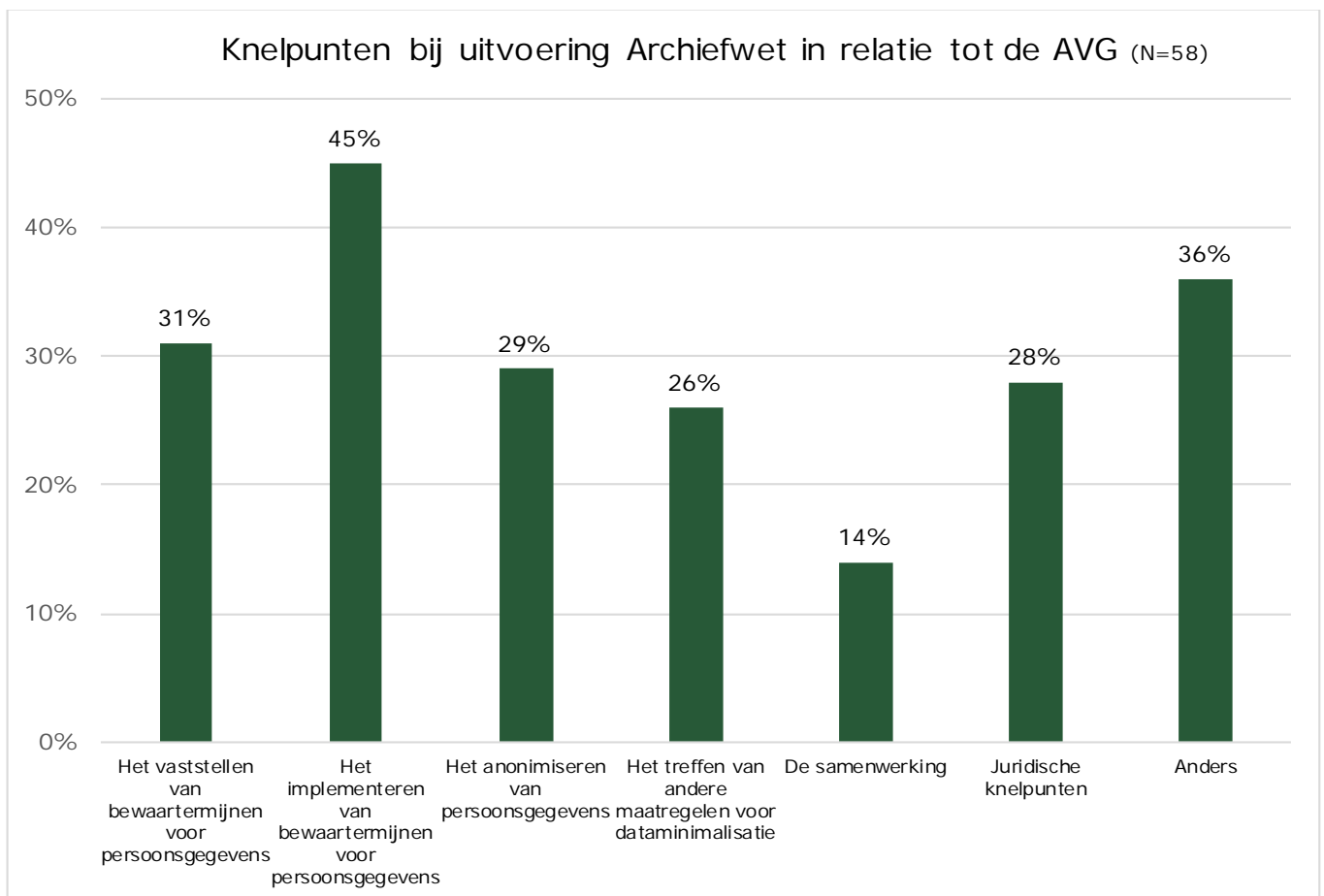
G. 6.1 Heeft uw organisatie de uitzonderingen toegepast die de AVG noemt ten behoeve van archivering in het algemeen belang?

6. Knelpunten

Bevindingen

De Inspectie heeft gevraagd of organisaties knelpunten ervaren bij de uitvoering van de Archiefwet, in relatie tot de AVG. Ongeveer drie kwart van de organisaties geven aan dat zij geen knelpunten ervaren. Bij ongeveer één kwart is dat wel het geval. Het betreft diverse organisaties, onder meer 5 kerndepartementen en enkele grote uitvoeringsorganisaties.

Aan de organisaties die knelpunten ervaren heeft de Inspectie gevraagd naar de aard van de knelpunten. Daarbij zijn een aantal vaste antwoordmogelijkheden geboden. Wie knelpunten aangeeft, noemt er vaak meer dan één. De genoemde knelpunten zijn divers.

G. 7 Ervaart uw organisatie knelpunten bij de uitvoering van de Archiefwet, in relatie tot de AVG?

G. 7.1 Welke knelpunten zijn dit?

Een aantal organisaties heeft (ook) andere knelpunten vermeld. Zij verwijzen vooral naar de problematiek rond de beschikbaarheid van budget en de hoeveelheid werk die de implementatie met zich meebrengt. Daarnaast wordt verwezen naar knelpunten rond de selectielijst.

Voorbeelden van overige knelpunten die vermeld worden:

- *Als een burger zijn recht op vergetelheid wil uitoefenen snapt die burger niet dat andere wetgeving dit recht kan doorbreken, we krijgen het niet goed uitgelegd ... dat meerdere wetgeving bestaat over 1 onderwerp.*
- *[naast het implementeren van bewaartermijnen] Uitvoeren van vernietiging van de persoonsgegevens na afloop bewaartermijn.*
- *Het beperken van de toegankelijkheid van persoonsgegevens in archiefdocumenten die we bewaren.*

Bijlage

Themavragen AVG en de Archiefwet, monitor Overheidsinformatie 2019-2020

- G.1 Heeft uw organisatie beleid vastgesteld voor de bescherming van persoonsgegevens op basis van de AVG?
- G.1.1 Heeft uw organisatie daarin de relatie gelegd met de Archiefwet?
- G.2 Werken de AVG functionarissen in uw organisatie en de functionarissen belast met het informatiebeheer samen voor het beheer van persoonsgegevens?
- G.3 Heeft uw organisatie termijnen vastgesteld voor het bewaren en vernietigen van de verzamelde persoonsgegevens?
- G.3.1 Zijn deze bewaartermijnen vastgesteld conform de AVG/de Archiefwet/anders?
- G.3.2 Heeft u de termijnen voor het vernietigen en bewaren van persoonsgegevens vastgesteld in de selectielijst(en) van uw organisatie?
- G.3.3 Hoe zijn deze termijnen vastgesteld in de selectielijst(en): er zijn aparte termijnen voor persoonsgegevens opgenomen in de vastgestelde selectielijst(en)/ voor persoonsgegevens gelden de bewaartermijnen die voor de processen als geheel zijn vastgesteld/anders?
- G.3.4 Waarom heeft uw organisatie deze termijnen niet vastgesteld in de selectielijst(en)?
- G.3.5 Hanteert uw organisatie verschillende bewaartermijnen voor dezelfde gegevens (namelijk op basis van de AVG en op basis van de Archiefwet)?
- G.4 Heeft uw organisatie, om te voldoen aan de AVG, archiefbescheiden vernietigd?
- G.4.1 Vond de vernietiging plaats: op verzoek van een burger/op initiatief van de organisatie/anders?
- G.4.2 Op welke informatie had de vernietiging betrekking: te vernietigen archiefbescheiden/blijvend te bewaren archiefbescheiden/anders?
- G.4.3 Was de vernietiging van archiefbescheiden: conform de vastgestelde termijn in de selectielijst/vóór de vastgestelde termijn in de selectielijst?
- G.5 Welke maatregelen heeft uw organisatie genomen om er voor te zorgen dat persoonsgegevens in overeenstemming met AVG én de Archiefwet kunnen worden bewaard: anonimiseren van de persoonsgegevens (d.w.z. onomkeerbaar verwijderen)/pseudonimiseren van de persoonsgegevens (d.w.z. bewerken met behoud van de oorspronkelijke gegevens)/toegang tot archiefbescheiden (verder) beperken/anders/geen?
- G.6 Bent u bekend met de uitzonderingen die de AVG noemt ten behoeve van archivering in het algemeen belang?
- G.6.1 Heeft uw organisatie de uitzonderingen toegepast die de AVG noemt ten behoeve van archivering in het algemeen belang: ja, namelijk bij het verstrekken van informatie (AVG art. 14)/ja, namelijk bij een verzoek van een burger om vernietiging van persoonsgegevens (AVG art. 17)/ja, namelijk bij andere uitzonderingen ten behoeve van archivering in het algemeen belang/nee, er heeft zich geen situatie voorgedaan waarbij we deze uitzonderingen konden toepassen/anders?

-
- G.7 Ervaart uw organisatie knelpunten bij de uitvoering van de Archiefwet, in relatie tot de AVG?
  - G.7.1 Welke knelpunten zijn dit: het vaststellen van bewaartermijnen voor persoonsgegevens/het implementeren van bewaartermijnen voor persoonsgegevens/het anonimiseren van persoonsgegevens/het treffen van andere maatregelen voor dataminimalisatie/de samenwerking/juridische knelpunten/anders?
  - G.8 Ruimte voor opmerkingen ten aanzien van deze paragraaf.

